

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 377/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **PONECO, s.r.o.**, Jesenná 12, Prešov, zastúpenej JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, Jesenná 8, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/19/2025 z 25. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. júna 2026 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania proti uzneseniu krajského súdu o náhrade trov civilného konania.

II.

2. Sťažovateľ dvoma žalobami žaloval mesto. Prvou žiadal určiť vlastnícke právo k pozemkom a druhou žiadal priznať náhradu za ich užívanie mestom. Prvý spor skončil určením vlastníckeho práva žalovaného. Sťažovateľ preto vzal druhú žalobu späť. Okresný súd preto konanie zastavil a žalovanému podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) priznal proti sťažovateľovi náhradu trov konania, keďže zavinil jeho zastavenie. V odvolaní sťažovateľ namietol, že okresný súd sa nezaoberal použitím § 257 CSP a dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že žalobu podal v čase spornosti vlastníckeho práva k pozemkom, a ak by ju nepodal, jeho právo sa mohlo premlčať. Zdôraznil, že žalobou si právo neuplatňoval svojvoľne či bez reálneho základu.

3. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa uznesenie okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa s okresným súdom a zdôraznil, že zastavenie konania nemožno pričítať žalovanému, ale sťažovateľovi podľa § 256 ods. 1 CSP. K použitiu § 257 CSP uviedol, že neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, pretože povaha sporu, jeho hodnota a späťvzatie žaloby

pred pojednávaním nie sú výnimočné okolnosti. K závislosti od prvého sporu uviedol, že sťažovateľ musel počítať aj s tým, že v tomto spore nebude úspešný. Úvahu o premlčaní považoval za hypotetickú. K tvrdeniu o majetkových pomeroch žalovaného uviedol, že finančný stav mesta neodôvodňuje nepriznanie trov osobitne, ak sťažovateľ netvrdil vlastné nepriaznivé majetkové pomery.

4. Proti rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, keďže okresný súd neodôvodnil nemožnosť použitia § 257 CSP a krajský súd jeho rozhodnutie potvrdil, čo odôvodnil novými skutočnosťami. Zopakoval, že priznanie náhrady trov považuje za nespravodlivé, pretože úspech v konaní záležal od výsledku prvého konania a nepriznanie náhrady trov nebude mať dopad na finančnú situáciu žalovaného. Voči tvrdeniu krajského súdu, že v čase podania žaloby muselo zrejmé, že v konaní o určenie vlastníckeho práva nemusí byť úspešný, sťažovateľ uviedol, že druhú žalobu podal po kasačnom náleze ústavného súdu (III. ÚS 448/2010), v ktorom ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu o určení vlastníckeho práva k pozemkom v prospech žalovaného pre jeho nedostatočné odôvodnenie.

5. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol, keďže v konaní pred okresným a krajským súdom neboli zistiteľné dôvody, pre ktoré by výnimočne podľa § 257 CSP nemala byť žalovanému priznaná náhrada trov konania. Uviedol, že krajský súd preskúmal námietky sťažovateľa o dôvodoch hodných osobitného zreteľa a dostatočne vysvetlil, prečo dospel k záveru o ich neopodstatnenosti. Poukázal na to, že obe konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a závery krajského súdu sú konzistentné s rozhodnutím okresného súdu. Preto odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu nie je nedostatočné.

III.

6. Sťažovateľ porušenie ústavných práv identifikuje v tom, že žiaden zo súdov mu neposkytol dostatočnú odpoveď na možnosť použitia § 257 CSP potom, keď v odvolaní túto skutočnosť namietol, a už skôr okolnosti veci signalizovali, že ide o dôvod hodný osobitného zreteľa. Opakuje, že nárok na náhradu bol závislý od výsledku vlastníckeho sporu. Žalobu podal v čase, keď otázka vlastníctva nebola právoplatne vyriešená a jej nepodaním by mohlo dôjsť k premlčaniu nároku. Po právoplatnom skončení vlastníckeho sporu v prospech žalovaného mesta žalobu vzal späť. Podľa sťažovateľa krajský súd na túto argumentáciu neodpovedal ústavne udržateľne a okresný súd sa § 257 CSP vôbec nezaoberal. Namietal aj porušenie princípu dvojinstančnosti, keďže dôvody nepoužitia § 257 CSP boli podľa nej prvýkrát uvedené až v rozhodnutí krajského súdu.

IV.

7. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia o náhrade trov konania v civilnom spore, ktoré nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na skutkovo a právne relevantné otázky podstatné pre rozhodnutie o tom, ktorá zo strán má nahradiť trovy konania, porušuje ústavné práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Takto nedostatočné odôvodnenie je nesprávnym procesným postupom, ktorý strane znemožňuje uskutočňovať procesné práva v miere porušenia práva na spravodlivý proces tak, ako to predpokladá § 420 písm. f) CSP.

Úlohou najvyššieho súdu pri rozhodnutí o dovolaní sťažovateľa bolo preskúmať, či odôvodnenie uznesenia krajského súdu jasne a zrozumiteľne odpovedá na jeho argumentáciu.

8. Odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu smerovalo k tomu, že okresný súd nepoužil § 257 CSP. K tomu treba uviesť, že k porušeniu procesných práv sťažovateľky nemohlo dôjsť tým, že okresný súd sa bez návrhu nezaoberal použitím § 257 CSP, o čom ústavný súd už rozhodol v obdobnej veci (III. ÚS 157/2026). Strana, ktorá sa domáha aplikovania výnimky zo všeobecných pravidiel pri rozhodovaní o trovách konania, v zásade musí nielen tvrdiť, ale aj preukazovať, že na jej strane nastali okolnosti hodné osobitného zreteľa (IV. ÚS 411/2024). Okresný súd vo veci sťažovateľa rozhodol na základe procesného zavinenia zastavenia konania a nebol dôvod na to, aby osobitne odôvodňoval nepoužitie iného prístupu pri rozhodnutí o náhrade trov konania, ak tento osobitný postup nebol sťažovateľom navrhnutý.

9. Nemožno dospieť ani k záveru, že by odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu bolo nedostatočné. Krajský súd vychádzal z toho, že § 257 CSP možno použiť len výnimočne a zásadne pri rozhodnutí o náhrade trov po späťvzatí žaloby treba posúdiť, kto procesne zaviniť zastavenie konania. Okrem toho krajský súd reagoval aj na námietku, ktorá vychádzala zo závislosti nároku na náhradu od vlastníckeho sporu a z rizika premlčania. Na to krajský súd reagoval tým, že sťažovateľ musel počítať aj s možnosťou neúspechu vo vlastníckom spore a že úvaha o premlčaní bola len hypotetická. Podstatou tejto odpovede je to, že nie je dôvod použiť § 257 CSP v situácii, keď sťažovateľ podal žalobu o náhradu pred právoplatným vyriešením vlastníctva a po právoplatnom určení vlastníckeho práva v prospech žalovaného ju vzal späť. Krajský súd tak poskytol odpoveď na odvolaním nastolenú otázku v miere, ktorá neodôvodňuje záver o porušení procesných práv sťažovateľa v miere porušenia práva na spravodlivý proces.

10. Najvyšší súd dovolanie odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP, keď námietky sťažovateľa posudzoval v rámci § 420 písm. f) CSP. Pri posudzovaní namietanej nepreskúmateľnosti však vychádzal aj z toho, že okresný a krajský súd nezistili dôvody na použitie § 257 CSP a že okresný súd postupoval správne, keď vzhľadom na procesné zavinenie zastavenia konania použil § 256 ods. 1 CSP. Dôvodná preto nie je námietka sťažovateľa o tom, že najvyšší súd jej neposkytol odpoveď na možnosť použitia § 257 CSP. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd sa touto otázkou zaoberal v rozsahu potrebnom na posúdenie dovolacej námietky podľa § 420 písm. f) CSP. Jeho záver, že rozhodnutie krajského súdu nebolo nepreskúmateľné, tak nemožno považovať za svojvoľný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu